

**REPERE
METODOLOGICE
PRIVIND
ORGANIZAREA
PROCESULUI
EDUCAȚIONAL ÎN
INSTITUȚILE
DE EDUCAȚIE
TIMPURIE ÎN ANUL
DE STUDII
2020-2021.**

INTRODUCEREA

- Scopul prezentelor *Repere metodologice* este de a furniza îndrumare curriculară pentru persoanele care lucrează cu copii cu vârsta 2-6(7) ani în instituțiile de învățământ general care oferă servicii de educație timpurie.
- Documentul este o continuare a *Reperelor metodologice privind organizarea procesului educațional în instituțiile de educație timpurie în anul de studii 2019-2020*, dar are un puternic accent axat pe condițiile actuale provocate de pandemia Covid-19.

În anul de studii 2020-2021, în organizarea procesului educațional cu copiii și pentru asigurarea calității parcursului și continuității reformelor în învățământul preșcolar, cu accent pe contextul provocat de pandemia **Covid-19**, instituțiile de învățământ general care oferă servicii de educație timpurie se vor ghida de următoarele documente de politică educațională, de tip proiectiv și metodologic, elaborate/dezvoltate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării pentru domeniul Educație timpurie, și anume:

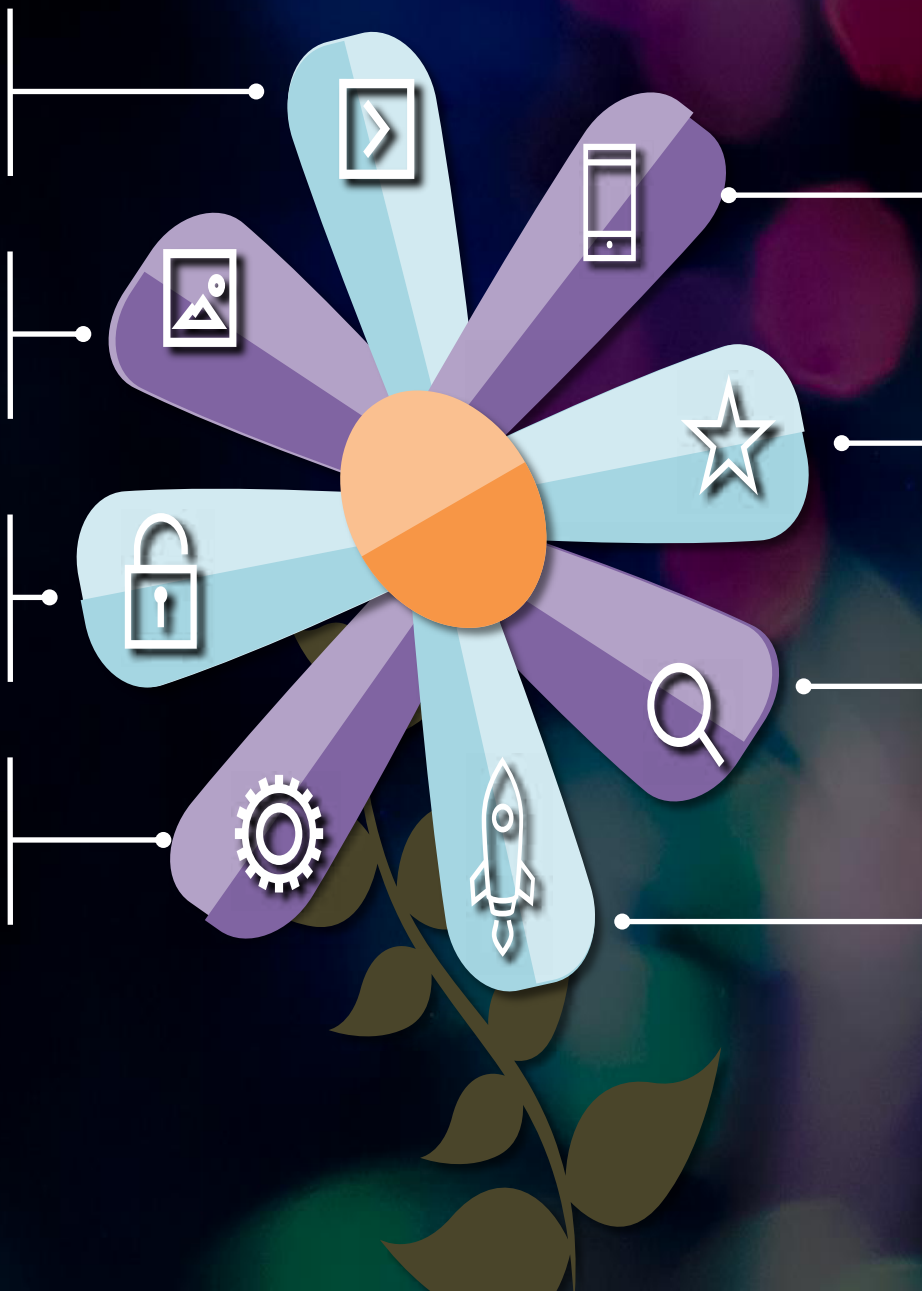
Documente politice educaționale.

Cadrul de referință a Educației timpurii din Republica Moldova (ordinul MECC nr. 1592 din 25.10.2018);

Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani (ordinul MECC nr.1592 din 25.10.2018),

Curriculum pentru educația timpurie (ordinul MECC nr.1699 din 15.11.2018;

Ghid de implementare a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani și a Curriculum-ului pentru educație timpurie din perspectiva Cadrului de referință a educației timpurii din Republica Moldova. Aprobata la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 283 din 20.03.2019)

Standarde profesionale naționale ale cadrului didactic pentru educația timpurie (2008);

Metodologia de organizare la distanță a procesului educațional, pentru instituțiile de educație timpurie (aprobata prin ordinul MECC nr.378 din 26.03.2020);

Instrucțiunea cu privire la ocrotirea vieții și sănătății copilului în instituția de educație timpurie (ordinul MECC nr. 592 din 26.06.2020);

Reglementări-cadru speciale privind punerea în aplicare a Instrucțiunii de redeschidere și reluare a activității instituțiilor de educație timpurie în contextul pandemiei Covid-19 (ordin comun al MECC (nr.779) și al MSMPS (nr.725) din 07.08.2020);

În anul de studii 2020-2021 se vor menține următoarele aspecte de stabilitate în implementarea actualului *Curriculum*:

- domeniile de dezvoltare ca repere pedagogice esențiale pentru a realiza dezvoltarea comprehensivă/integrată a copilului, individualizarea educației și a învățării;

- programul anual de studii (conținuturile educației și învățării) pentru fiecare grupă de vârstă, organizat în jurul a 4 teme globale de integrare curriculară: *Eu și corpul meu, Eu ca personalitate, Eu și ceilalți, Eu și lumea înconjurătoare*;

- realizarea Curriculum-ului pe tot parcursul zilei (activități integrate, plimbări, rutine, tranziții); accentuarea activităților integrate în procesul de învățare;

- accentuarea jocului liber ales în viața copilului și alocarea unei/ unor perioade distincte în programul zilnic de activitate;

- existența zilnică, obligatorie, cel puțin a unei activități de mișcare în aer liber (recomandat) sau un moment de mișcare în incinta instituției (când nu permit condițiile meteorologice);

- durata activităților variabilă, în funcție de particularitățile copilului și, implicit, de interesul manifestat de grupul de copii/ copil pentru acestea, de conținutul activităților, dar și în funcție de modalitatea de desfășurare;

- planificarea activităților suficient de variate, pentru a menține interesul copiilor și pentru a oferi noi provocări; abordarea diferențiată, în funcție de particularitățile individuale ale copiilor;

-lucrul pe proiecte tematice

-planificarea pe cele 4 teme globale, care trebuie să cuprindă, la fiecare grupă de vârstă un număr rezonabil de proiecte tematice, variind între 1-3/4/5 săptămâni (în funcție de complexitatea temei abordate și de interesul copiilor pentru tema respectivă).

Procesul instructiv-educativ privind punerea în aplicare a Instrucțiunii de redeschidere și reluare a activității instituției de educație timpurie în contextul pandemiei COVID-19.

-- realizarea activităților educaționale, cu preponderență în aer liber;

- excluderea (temporară, pe perioada pandemică) a activităților în spațiile educaționale comune (sala de muzică, sala de sport) – pentru a evita aglomerările; în funcție de situația epidemiologică din localitate, activitățile de educație muzicală sau educație fizică/sport, spectacolele pentru copii în sălile respective se vor putea organiza după un orar stabilit, cu o pauză de minimum 1 oră între activități, timp în care se va face igienizarea și dezinfectarea spațiului;

-- completarea centrelor de activitate cu jucării, attribute, inventar și materiale didactice care se pot spăla și dezinfecta frecvent; - crearea și completarea unor centre noi (ex., Centrul de muzică, Centrul de sport); - micșorarea duratei activităților integrate cu 5-10 min. (în funcție de vârsta copiilor) din contul activităților cu grupul mare (cu posibilitatea extinderii activității în aer liber) și, respectiv, mărirea duratei pauzelor dintre componentele activității integrate

*-pentru acțiuni de igienizare
(mersul la WC, pe rând,
păstrând distanța fizică/socială,
spălarea mâinilor, aerisirea
încăperii etc.);*

*-accent pe organizarea
activităților în mod individual,
în perechi, în grupuri nu mai
mari de 3 copii - pentru a
păstra, pe cât e posibil, distanța
fizică dintre copii;*

*- accent pe selectarea conținuturilor
și a sarcinilor didactice axate pe
formarea la copii a cunoștințelor și
abilităților de păstrare a sănătății
(deprinderi igienice, de alimentație
sănătoasă și securitate a vieții,
menținerea distanței fizice/sociale);*

-- organizarea doar a anumitor activități/ jocuri sportive și exclusiv în aer liber

- nu vor fi practicate jocuri de contact sau cu mingea (care să fie aruncată/ prinsă cu mâinile), nici activități care implică schimbul de obiecte între copii;

- accent pe selectarea conținuturilor și a sarcinilor didactice axate pe formarea la copii a cunoștințelor și abilităților de păstrare a sănătății (deprinderi igienice, de alimentație sănătoasă și securitate a vieții, menținerea distanței fizice/sociale);

Domeniul
DEZVOLTAREA FIZICĂ
ȘI MOTRICITATEA

Dimensiunea *Educație
pentru sănătate* (igienă,
alimentație și siguranță)

Ur

Dimensiunea *Educație
fizică* .

1

Dimensiunea
Educație fizică
presupune ca:

2

cadrul didactic va alege și
va combina metode,
procedee și mijloace de
instruire, forme de grupare
a copiilor

3

Exercițiile de dezvoltare fizică
general, precum și executarea
mișcărilor de bază se vor
realiza prin utilizarea
procedeelelor de organizare care
nu presupun apropierea între
copii la mai puțin de 1-1,5 m.

6

În cadrul activităților de
educație fizică întregul proces
de însușire a conținutului
curricular va fi posibil să
reflecte concomitant diferite
etape ale învățării

5

Dacă activitățile de
educație fizică se vor
desfășura într-un spațiu
mai restrâns exercițiile
fizice se vor simplifica, iar
numărul și dozarea lor se
va micșora.

4

Cadrul didactic va organiza
activități de dezvoltare fizică cu
muzică pentru a încuraja
efectuarea mișcărilor
coordinative și stimularea
activităților principalelor
funcții ale organismului

7

Cadrul didactic va
susține inițiativa copiilor
de-a organiza
independent jocuri
dinamice, .

8

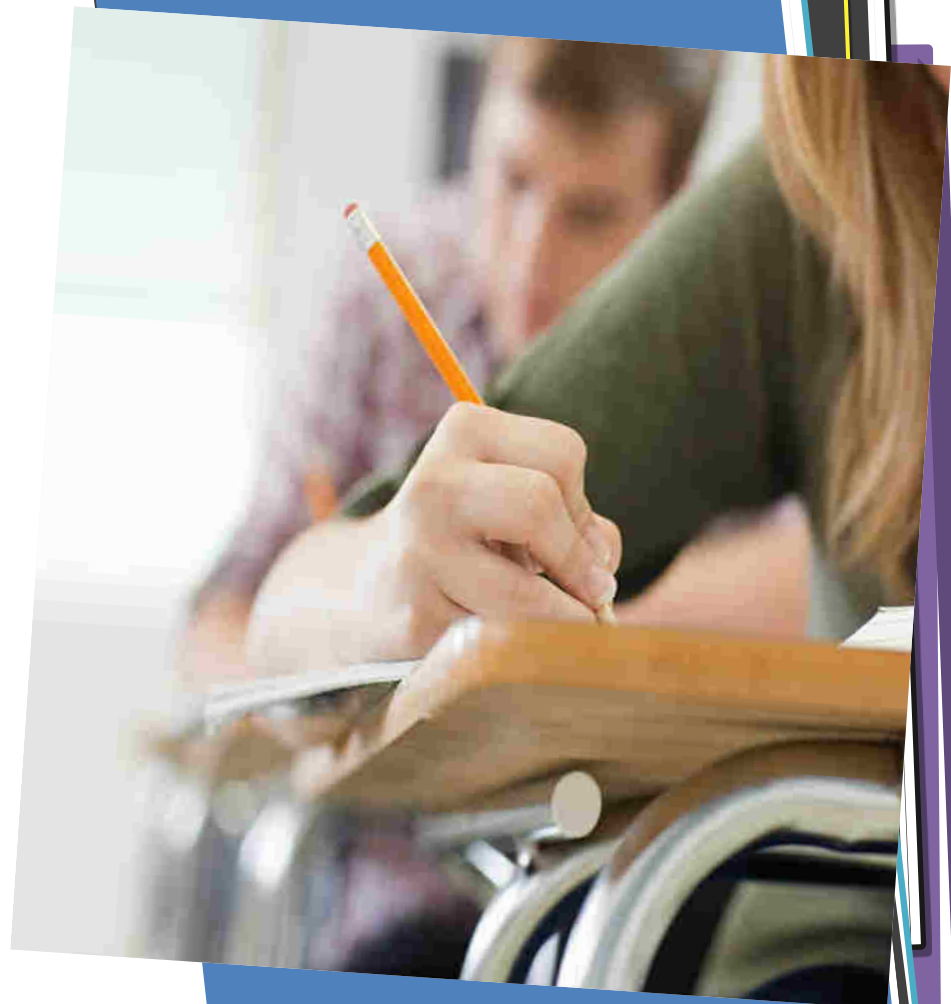
Pentru această perioadă, cu scopul
prevenirii și răspândirii COVID-19
cadrul didactic va exclude din
planificare distracțiile și sărbătorile
sportive. Activitățile de educație
fizică vor fi îmbinate atât în
activitățile integrate, ca element al
activității, cât și ca activități
separate.

9

. Cadrele didactice vor
ajuta părinții să
conștientizeze rolul lor în
dezvoltarea sănătății și
motricității propriilor
copii.

DOMENIUL DE ACTIVITĂȚE EU, FAMILIA ȘI SOCIETATEA

- ❖ *Activitățile de învățare pe domeniul de activitate **Eu, familia și societatea** vor dezvolta copilul pe două dimensiuni importante ale personalității: **dezvoltarea personală** și **dezvoltarea socială** și vor fi realizate pe două dimensiuni curriculare: **Dezvoltare personală** și **Educație pentru societate**.*
- ❖ *Acestea vor avea ca scop dezvoltarea capacității copilului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-un mod constructiv și pozitiv interesele, atitudinile, trăirile personale, abilitățile de a relaționa și comunica eficient cu mediul social: semenii, adulții.*
- ❖ *Ca finalitate se urmărește dezvoltarea încrederii în sine, autonomia, asigurarea stării de bine a copiilor, pregătirea lor pentru viață.*

Dimensiunea *Dezvoltarea personală.*

Activităților de **dezvoltare personală** sunt desfășurate în orice moment al zilei, cu scopul de a crea confort și siguranță necesare copilului pentru dezvoltarea personalității lui și includ: **rutinele, tranzițiile și activitățile din perioada după-amiezii**

➤ Folosiți ca oportunitate orice moment al zilei, activități sau rutine, unde copiii vor exersa independent diverse acțiuni/activități, vor manifesta inițiativa, interesul și curiozitatea.

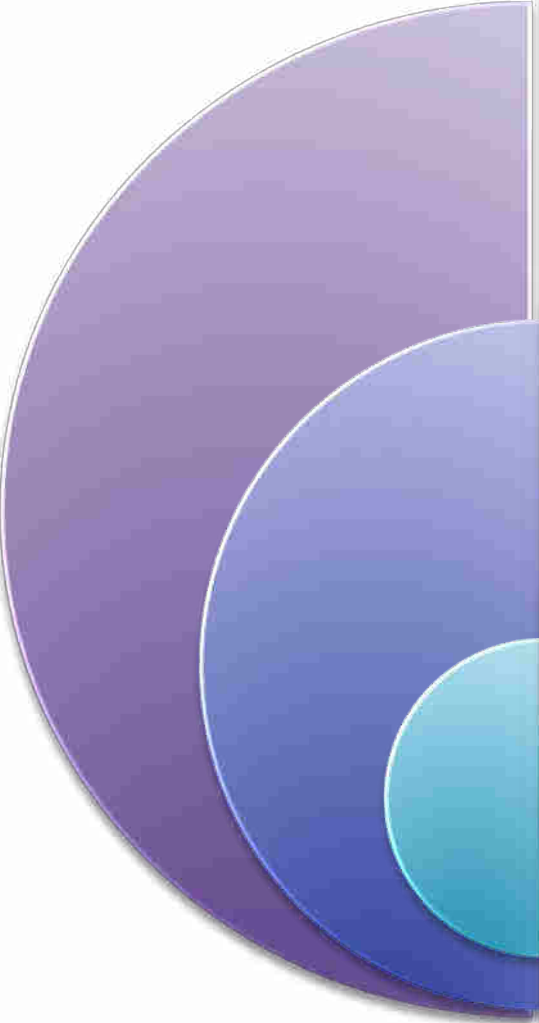
Dimensiunea *Educația pentru societate.*

- *Identificarea identității personale în diverse situații, manifestând încredere în sine și independență.*
- *formarea unor conduite necesare pentru întreaga viață prin introducerea și exersarea unor norme sociale*
  - *înțelegerea funcției regulilor și importanța respectării acestora.*

- *Aplicarea regulilor de comportament în familie /comunitate ,demonstînd responsabilitate față de sine și cei din jur.*
- *dezvoltarea jocului creativ cu prietenii;*
  - *învățarea comportamentelor alternative în cazul unui conflict;*

Domeniul LIMBAJ ȘI COMUNICARE

Activitățile de învățare din acest domeniu vizează dezvoltarea limbajului sub aspectele vocabularului, ale gramaticii, ale sintaxei, dar și ale înțelegerii semnificației mesajelor, ale comunicării verbale, cuprinzând abilități de ascultare, comunicare orală și scrisă, nonverbală, precum și preachizițiile pentru scris-citit, însoțind dezvoltarea copiilor în fiecare dintre celelalte domenii, activități desfășurate în grădiniță: activități comune, activități la alegerea copiilor, activități recreative și de relaxare.

Procesul de formare a capacităților de comunicare la copiii de vârstă preșcolară se derulează eficient în cadrul tuturor domeniilor de activitate curriculare: Limbaj și comunicare, Sănătate și motricitate, Eu, familie și societatea, Științe și tehnologii, Arte, când activitățile didactice sunt îmbinate eficient cu cele extracurriculare și sunt raliatate la particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor. Acestea oferă posibilitatea de a dezvolta și a activa vocabularul copilului cu termeni specifici din diverse domenii: matematică, muzică, arte

plastice etc.

Feedback-ul este o componentă deosebit de importantă a comunicării didactice care determină măsura în care mesajul a fost înțeles, acceptat și apoi retransmis, pentru a avea o informație asupra modului în care a fost receptat acel mesaj. În comunicarea didactică educatoarea trebuie să îmbine armonios și eficient diversitatea codurilor verbale, paraverbale și nonverbale, să deschidă canale multiple de comunicare – vizual, auditiv, tactil, olfactiv. În comunicarea didactică, educatoarea identifică căi pentru lărgirea capacității de ascultare activa, mai ales ascultarea empatică se regăsește în convorbirile libere, spontane și în condiții de joc.

Domeniul ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGII

1

– include atât abordarea domeniului matematic prin intermediul experiențelor practice, cât și înțelegerea naturii ca fiind modificabilă de ființele umane cu care se află în interacțiune și utilizarea tehnologiilor moderne, inclusiv cele de accesare a informației.

3

Activitățile de Științe și tehnologii în grădiniță se vor organiza integrat în diverse proiecte tematice și activități zilnice. Totodată, sarcinile de învățare, cele consolidate a unor noțiuni matematice, cunoaștere a naturii, mediului vor fi realizate în centrul „Știința”

5

Activitățile de învățare la domeniul Științe și tehnologii pe perioada de pandemie se vor organiza preponderent în aer liber, de tip outdoor, în grupă, la activitățile organizate, în diverse momente de regim, în grădiniță, dar și acasă prin intermediul sarcinilor **on-line**, transmise părinților, la televizor sau calculator.

7

Activitățile de formare a reprezentărilor elementare matematice vor fi integrate cu cele de educație pentru mediu, educație digitală, educație pentru limbaj și comunicare, educație pentru sănătate, educație plastică, educație muzicală, în dependență de tematica proiectului, dar și unitățile de competență vizate.

2

Educatorul poate realiza activitățile propuse individual cu fiecare copil, utilizând tehnica, materiale laminate, mulaje pe care le dezinfectează după fiecare interacțiune a copilului cu ele. Pentru activitățile zilnice pot fi folosite și diverse materiale din natură pe care copiii le adună la plimbare, apoi le pot utiliza și la centrul „Arte” pentru confecționarea diverselor lucrări.

4

Se consideră necesar ca preșcolarii în aer liber să fie puși în contact cu domeniul matematic prin jocuri dirijate cu materiale naturale, cum ar fi nisipul sau apa, bețe, frunze, pietre, plante, fructe, legume, scoici, semințe. În această manieră, vor putea fi dezvoltate reprezentările acestora cu privire la unele concepte, precum masă, număr, volum, formă și, de asemenea, copiii vor putea fi implicați în activități de disociere, clasificare sau descriere cantitativ

6

Abilități și competențe asociate demersurilor de investigație științifică, precum observarea, selectarea elementelor semnificative din masa elementelor irelevante, generarea de ipoteze, generarea de alternative, conceperea și realizarea de experimente, organizarea datelor rezultate din observații

8

Totodată, preșcolarii pot fi încurajați să efectueze experimente, să utilizeze în condiții de securitate diferite instrumente și echipamente, să înregistreze și să comunice rezultatele observațiilor științifice, să utilizeze diferite surse de informare, să rezolve probleme, să caute soluții, să sintetizeze concluzii valide.

Domeniul ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGII

*Dimensiunea
Formarea
reprezentărilor
matematice elementare*

*Operarea cu
mulțimi de obiecte
în baza criteriilor
de clasificare
, asigurând
înțelegerea
organizării lumii
înconjurătoare.*

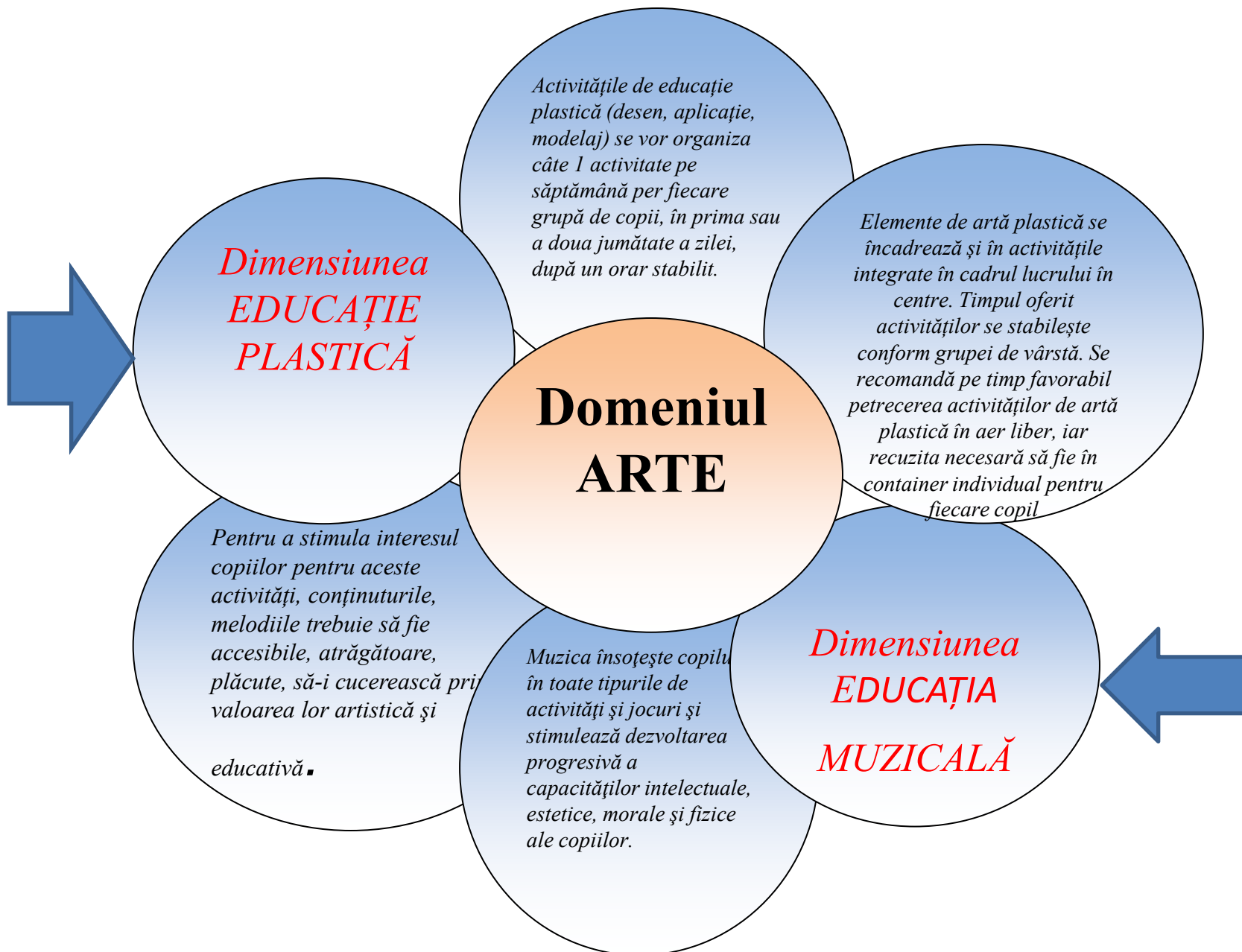
▪ *Echipa de educatoare are rolul central pentru a adresa întrebări care să exerseze aceste concepte: Să numărăm câte scaunele am așezat la Centrul de Arte. Câți copii se pot așeza aici? Observ că mai este un loc. Dacă mai aduc un scaun, câți copii au loc? De câte șervețele este nevoie pentru ca fiecare copil să aibă șervețelul lui?*

*Dimensiunea
Educație
pentru mediu*

• *Pentru menținerea unui mediu ecologic educatorii vor propune copiilor să realizeze diverse lucrări din materiale reciclabile cum ar fi diferite cutii de carton, cutii de plastic de la detergenți, produse alimentare, astfel învățându-i să protejeze natura. La fel pentru realizarea diverselor lucrări, activități de cunoaștere a numerelor, formelor, culorilor se vor utiliza frunze, castane, semințe ce pot fi adunate în timpul plimbărilor în aer liber.*

*Dimensiunea
Educație digitală*

Prin intermediul dimensiunii Educație digitală copiii vor avea posibilitate să afle informații ce țin de domeniul matematicii, dar și a mediului înconjurător, vizionând la televizor, calculator, tabletă, telefon, filme documentare cu caracter științific cu referire animale, mod de creștere etc, dar și poezioare, texte literare cu conținut matematic, ecologic etc.

SUGESTII PRIVIND ACTIVITATEA MANAGERIALĂ

